

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Torsdag 23 april 2026 kl. 13.00–17.20**Plats:** Ryttmästaren, Ordersalen**Beslutande**

Andreas Sjögren (S), ordförande
Julia Algotsson (C)
Anna Forss (S), ersättare för Anna Bengtsson (S)
Dennis Larsson (S)
Anna Selberg (S), ersättare för Elin Nejne (S)
Jari Prosi (S), §§ 43–46, 50–51
Evelyn Ångqvist (S), ersättare för Jari Prosi (S), §§ 47–48, 52–55
Mikael Thyni (M)
Gabriel Farrysson (M), §§ 43–45, 50–51
Josefin Gustafsson (M), ersättare för Gabriel Farrysson (M),
46–48, 52–55
Mattias Nilsson (V), §§ 43–51
Åsa Bäckström (-)(V), ersättare för Mattias Nilsson (V), §§ 52–55
Simon Mattson (MP)
Emil Bayat (L)

Övriga deltagare

Se sida 2.

Utses att justera

Julia Algotsson (C)

Sekreterare

Digital signatur..... §§ 43–48, 50–55
Ulrika Lindström

Ordförande

Digital signatur.....
Andreas Sjögren

Justerande

Digital signatur.....
Julia Algotsson

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Sammanträdesdatum 2026-04-23
Anslaget har satts upp 2026-04-30
Anslaget tas ner 2026-05-22
Förvaringsplats: Umeå kommun/Miljö- och hälsoskydd
Underskrift Digital signatur.....
Ulrika Lindström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Evelyn Ångqvist (S), §§ 43–46, 50–51

Josefin Gustafsson (M), §§ 43–45, 50–51

Hans Modig (M)

Stefan Boström (C)

Petter Steiner (MP)

Åsa Bäckström(-)(V), §§ 45–48, 50–51

Tjänstepersoner

Rune Brandt, stadsbyggnadsdirektör

Fredrik Hedlund, miljö- och hälsoskyddschef

Ulrika Lindström, nämndsekreterare

Camilla Högdahl, HR-chef, §43

Carolin Lindh, enhetschef miljöutveckling, §§ 43–44

Björn Eriksson, miljöinspektör, § 44

Angelica Frykholm, enhetschef små avlopp, § 46

William Jonsson, miljöinspektör, § 46

Nils Gilenstam, enhetschef miljöskydd, §§ 44, 46

Petra Thilman, enhetschef livsmedel, serveringstillstånd och privatekonomi, §§ 47–49

Annika Dalén, Utvecklingsstrateg jämställdhet, § 51

Linda Gustafsson, Utvecklingsstrateg jämställdhet, § 51

§ 43**Information från förvaltningschefen****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Rune Brandt informerar om följande:

- Ekonomisk uppföljning
- Reglemente och grunduppdrag
- Kommunrevisorernas grundläggande granskning 2025
- Workshop – Digitaliseringsresa
- Förvaltningsträff 8:e maj

Camilla Högdahl informerar om: Uppföljning sjukfrånvaro inom Miljö- och hälsoskyddsnämnden 2025

§ 45

Ärendenr: 2026-1943

Revidering av miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. delegera beslutanderätt enligt förslag till delegationsordning daterad 2026-03-31 från det datum då kommunstyrelsens reviderade delegationsordning träder ikraft.
2. beslut som fattas med stöd av delegation enligt 7 kap. 5 och 6 §§ kommunallagen ska anmälas till nämnden.

Ärendebeskrivning

Revidering av delegationsordning föranleds med anledning av beslut och tillhörande ny riktlinje och policy för inköp och upphandling.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-04-10

Delegationsordning, förslag daterad 2026-03-31

Beredningsansvariga

Rune Brandt, stadsbyggnadsdirektör

§ 46

Ärendenr: 2026-1410

Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. Anta ändringarna av taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken i enligt med bilaga 1 och att
2. Ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Ärendebeskrivning

Nuvarande taxa beslutades av kommunfullmäktige den 30 september 2024. Sedan taxan trädde i kraft har den ändrats vid flera tillfällen för att hålla taxan aktuell. De ändringar som nu föreslås gäller framför allt att schablonavgift för tillsyn av små avloppsanläggningar införs samt en komplettering till taxans övergångsbestämmelse. Utöver detta föreslås även mindre redaktionella ändringar som inte påverkar hur taxan tillämpas.

I taxebilaga 1 föreslås fyra nya schabloniserade avgiftsnivåer för tillsyn av små avloppsanläggningar. Syftet är att skapa en mer rättvis och förutsebar avgiftsmodell genom att minska skillnader som annars uppstår vid debitering enligt timavgift. Avgiftsnivåerna baseras på erfarenheter från tillsyn under åren 2024–2026. För mer komplexa tillsynsärenden föreslås fortsatt att debitering ska ske enligt timavgift. I bilagan *Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026* anges alla föreslagna ändringar och motiven. I bilagan finns också författningsförslag.

Timtaxan föreslås räknas upp med 3,0 procent i enlighet med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för att följa den allmänna prisutvecklingen. Eftersom PKV för oktober 2026 ännu inte finns tillgängligt har PKV för februari 2026 använts, vilket medför viss osäkerhet men bedöms ändå ha en marginell påverkan. Uppräkningen innebär att timtaxan höjs från 1 253 kronor till 1 291 kronor efter avrundning. Alternativet att basera uppräkningsen på PKV för oktober 2025 har övervägts men bedöms medföra större osäkerhet. En sådan beräkning skulle innebära en timtaxa om 1 289 kronor efter avrundning, vilket inte bedöms skilja sig marginellt från den föreslagna beräkningen.

Föreslagna ändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-04-08

Bilaga 1 – Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Bilaga 2 – Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026

Beredningsansvariga

Fredrik Hedlund, Miljö- och hälsoskyddschef

Nils Gilenstam, Enhetschef Miljöskydd

Angelica Frykholm, Enhetschef Små avlopp

William Jonsson, miljöinspektör

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Bilagor

Bilaga 1 - Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Bilaga 2 - Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026

§ 47

Ärendenr: 2026-1172

Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. anta ändringar i taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, och att
2. ändringarna ska börja gälla från och med den 1 september 2026.

Reservation

Julia Algotsson (C), Mikael Thyni (M), Josefin Gustafsson (M) och Emil Bayat (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Nuvarande taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, kommunfullmäktiges beslut 2025-08-25, § 153, trädde i kraft den 1 juni 2025. Taxan har därefter indexuppräknats genom miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2025-10-16, § 126 inför år 2026. Förslag till uppdatering av taxan gäller justeringar av avgifter och text i taxans bilaga 1.

Bilaga 1 tillförs en ny nivå för tillsynsavgifter för stadigvarande serveringstillstånd med den allra högsta omsättningen alkohol per år. Avgiften för ansökan/anmälan om tillfälligt utökat serveringstillstånd sänks från motsvarande tre timmar till två timmar enligt gällande timtaxa.

För två ärendekategorier genomförs redaktionella ändringar för att förtydliga och stämma överens med information och e-tjänster på kommunens webbplats. Det gäller dels Ansökan stadigvarande utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan stadigvarande ändring serveringstillstånd. Dels Ansökan tillfälligt utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan tillfällig ändring serveringstillstånd.

Inga ändringar föreslås gällande timavgiften under resterande del av år 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-03-05

Förslag till taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, inklusive bilaga 1, med förslag till ändringar markerade, 2026-03-04

Beredningsansvarig

Petra Thilman, Enhetschef Livsmedel, Serveringstillstånd och Privatekonomi

Yrkande

Julia Algotsson (C), Mikael Thyni (M) och Emil Bayat (L) har lämnat in ett ändringsyrkande på två punkter, se bilaga

Beslutsgång

Ordförande ställer yrkandets första punkt mot tjänsteskrivelsen och finner att yrkandet avslås.

Ordförande ställer yrkandets andra punkt mot tjänsteskrivelsen och finner att yrkandet avslås.

Ordförande finner att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Bilagor

Förslag till taxa för tillsyn och provning enligt alkohollagen, inklusive bilaga 1, med förslag till ändringar markerade

§ 48

Ärendenr: 2026-1935

Nämndinitiativ-Anpassa kommunens riktlinjer för serveringstillstånd till den nya lagstiftningen**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avslå nämndinitiativet.

Motivering

Det ingår redan i nämndens rutiner att anpassa riktlinjer vid lagändringar.

Reservation

Mikael Thyni (M) och Josefin Gustafsson (M)) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Mikael Thyni (M) har lämnat ett nämndinitiativ med förslag att uppdra till förvaltningen att anpassa kommunens riktlinjer för serveringstillstånd till den nya lagstiftningen. Se bilaga

Beslutsunderlag

Nämndsinitiativ, 2026-04-07

Yrkanden på sammanträdet

Andreas Sjögren (S) yrkar på avslag till nämndinitiativet.

Beslutsgång

Ordförande ställer bifall till nämndinitiativet mot eget yrkande om avslag och finner att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avslå nämndinitiativet.

§ 50

Ärendenr: 2026-2077

Ändring av datum för miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde i juni 2026**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att datumet för miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 17 juni flyttas till den 25 juni.

Ärendebeskrivning

Regeringen har lagt fram ett förslag om ändringar i alkohollagen. Förslaget innebär att mat- och kökskravet slopas vid servering av alkohol. Ifall riksdagen säger ja förväntas de nya reglerna börja gälla den 1 juni.

För att eventuella ansökningar till miljö- och hälsoskydd ska hinna handläggas och beslut fattas av nämnden innan sommaren föreslås att nämndens sammanträde flyttas fram en vecka.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-04-16

Beredningsansvariga

Fredrik Hedlund, Miljö- och hälsoskyddschef

§ 51

Information

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Följande information lämnas till nämnden:

- Policy för jämställdhetsarbetet i Umeå kommun
Linda Gustafsson, Annika Dalén

§ 52

Kurser och konferenser

Inga aktuella inbjudningar har inkommit

§ 53

Övriga frågor

Miljö- och hälsoskyddsnämnden önskar att, till ett kommande sammanträde, få information om anledningen till att SM i hembrygning i Umeå ställdes in?

§ 54**Beslutsförteckning över delegerade ärenden****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förteckningen över delegerade beslut.

Ärendebeskrivning

Redovisning av ärenden beslutade med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning.

Beslutsunderlag

Sammanställning av delegationsbeslut för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2026-04-23.

Beredningsansvarig

Ulrika Lindström, nämndsekreterare

§ 55

Avslutande av sammanträdet

Ordförande förklarar sammanträdet avslutat

Ändringsyrkande – Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen

På Folkhälsomyndighetens hemsida står att ett av kraven för gårdsförsäljning av alkohol är att "Försäljning får aldrig ske tidigare än klockan 10:00 eller senare än 20:00. I övrigt får den kommun som har meddelat tillståndet avgöra under vilka tider som försäljning får ske."

Av denna anledning kommer tillsyn efter midnatt inte att vara aktuellt. Därför tycker C, M och L att det är mer lämpligt att tillsynsavgiften likställs med "Grundavgift serveringstid till **01.00**" i stället för "Grundavgift serveringstid till **02.00**" som tjänsteskrivelsen föreslår.

Avgift för prövning av ansökan, tillsyn eller övriga avgifter ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten. Den handläggningstid som bedöms vara nödvändig för "Ansökan gårdsförsäljningstillstånd" bör vara mindre än handläggningstiden för "Ansökan stadigvarande serveringstillstånd allmänheten, slutna sällskap, catering till slutna sällskap" eftersom ingen kontroll ska göras av köksutrymmet eller köksutrustningen. Inte heller ska någon handläggningstid läggas på kontroll av menyernas fullständighet eller om det serveras lagad eller tillredd mat.

På Folkhälsomyndighetens hemsida står att "Den som har tillstånd för gårdsförsäljning får erbjuda provsmakning av de drycker som tillståndet gäller så länge det sker i anslutning till försäljningen. Något särskilt provsmakningstillstånd behövs inte."

Vi tycker därför att ansökningsavgiften för gårdsförsäljningstillstånd bör ligga i nivå med ansökningsavgiften för serveringstillstånd för provsmakning.

Vi yrkar därför att:

- Bilaga 1 ändras så att nivån på avgiften för "Ansökan gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån för "Ansökan stadigvarande serveringstillstånd pausservering, provsmakning vid tillverkningsställe", alltså 12 530 kronor.
- Bilaga 1 ändras så att nivån på tillsynsavgiften "Fast årlig avgift gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån på tillsynsavgiften för "Grundavgift serveringstid till 01.00", alltså 3 759 kronor.

2026-03-19

Julia Algotsson (C)

Mikael Thyni (M)

Emil Bayat (L)

Nämndinitiativ – Anpassa kommunens riktlinjer för serveringstillstånd till den nya lagstiftningen

1 juni 2026 kommer en ny lag rörande serveringstillstånd att träda i kraft. Den kommer enligt propositionen att innebära att följande krav tas bort:

- Kravet på matsservering och eget kök för serveringstillstånd.
- Bestämmelserna om sittplatser och drinkbarer.
- Kravet på eget kök för serveringstillstånd för cateringverksamhet.
- Kravet på matsservering vid servering av folköl.

I Umeå kommuns lokala riktlinjer för serveringstillstånd finns ett avsnitt som handlar om kök och matutbud. För att anpassa de kommunala riktlinjerna gällande serveringstillstånd i tid till lagens ikraftträdande så måste arbetet med att skriva om riktlinjerna påbörjas omgående.

Med anledning av ovanstående yrkar jag att nämnden beslutar:

Att uppdra till förvaltningen att anpassa kommunens riktlinjer för serveringstillstånd till den nya lagstiftningen

Umeå 2026-04-07

Mikael Thyni (M)